

Strengere eisen voor documentatie

Hindernissen nieuwe EVOA voor export van afval

Op 12 juli 2007 treedt de nieuwe Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen, de EVOA, in werking. De nieuwe EVOA is in vergelijking met de huidige wetgeving ingrijpend veranderd voor het grensoverschrijdend verkeer van afvalstoffen die 'ter nuttige toepassing' worden vervoerd. Vooral het internationaal transport van zogenoemde groenelijstafvalstoffen is moeilijker.

Mr. Ron G.J. Laan is advocaat en partner bij Van Diepen Van der Kroef Advocaten in Hoorn en gespecialiseerd in (internationaal) milieurecht, waaronder het afvalstoffenrecht.

Behalve diverse kennisgevingsprocedures kent de huidige EVOA een vrij regime voor afvalstoffen die op de groene lijst staan - als bijlage bij de EVOA opgenomen - en die nuttig worden toegepast. Meestal gaat het daarbij om recycling en hergebruik van ongevaarlijke afvalstoffen, zoals metaal-, textiel- en kunststofafval. De in-, uit- en doorvoer van groenelijstafvalstoffen is niet afhankelijk van toestemming van bevoegde autoriteiten, het is vrij toegestaan binnen de markt van de Europese Unie. Als handel wordt gedreven met landen die geen lid zijn van de Europese Unie, is het vervoer eveneens toegestaan. Wel is het mogelijk dat buitenlandse overheden uitdrukkelijk hebben laten weten dat invoer van afvalstoffen gebonden is aan een specifieke kennisgevingsprocedure. Dit verschilt dus van land tot land.

HOUDERSCHAPSVERKLARING

De afvaltransporten die onder de werking van de groene lijst vallen, moeten vergezeld gaan van specifieke informatie. Bij het vervoer moeten daarom bepaalde gegevens voorhanden zijn, zoals de naam en het adres van de ontvanger, de handelingen op het gebied van nuttige toepassing en de voorziene datum van overbrenging. In de praktijk staan deze gegevens op een zogenoemde houderschapsverklaring die

meegaat met het vervoer. Onder de werking van de huidige EVOA is deze houderschapsverklaring vormvrij. Vaak ontwikkelen bedrijven hiervoor een eigen model, maar het komt ook voor dat een bedrijf de vrachtbrief (CMR) hiervoor gebruikt. In tegenstelling tot het toezicht en de handhaving van EVOA-kennisgevingsprocedures, is de naleving van de groenelijsttransporten van de kant van de overheid tot dusverre niet heel scherp gevolgd. Daardoor kon de internationale handel in groenelijstafvalstoffen, die door de recyclingsmogelijkheden vaak een substantiële economische waarde hebben, zich levendig ontwikkelen. In de praktijk zijn de transporten daarbij in meer of mindere mate voorzien van de documentatie die is vereist op grond van de EVOA. In veel gevallen voldoet de beschikbaarheid van de gegevens tijdens het transport in strikte zin niet aan de EVOA, maar dat heeft de ontwikkeling van de internationale handel niet in de weg gestaan.

INGRIJPEND

Door specifieke onderzoeken van de regionale milieu-inspecties, deden zich in 2006 al de nodige problemen voor op het gebied van export van groenelijstafvalstoffen. Maar vooral de komst van de nieuwe EVOA heeft ingrijpende consequenties waarop het bedrijfsleven zich moet instellen. Onder de nieuwe EVOA blijft het mogelijk om groenelijstafval te exporteren zonder kennisgeving, maar de eisen voor de beschikbare documentatie worden aangescherpt. Er gaat een verplicht document gelden, dat volledig ingevuld moet worden en dat gedurende het hele traject beschikbaar moet zijn. Bovendien moet de ontvanger het formulier tekenen bij ontvangst. Dit wettelijk voorgeschreven document verplicht bedrijven specifiek aan te geven wie de producent is van de afvalstoffen, en in welke inrichting en hoe de nuttige toepassing plaatsvindt. Onder de werking van de huidige EVOA wordt echter in het buitenland vaak gewerkt met (tussen)handelaren en is de gegevensverstrekking over de nuttige toepassing meer generiek.

VERPLICHT CONTRACT

Bovendien schrijft het begeleidende document van de nieuwe EVOA voor dat het exporterend bedrijf een contract sluit met de ontvanger van de afvalstoffen, waarbij het contract moet voorzien in juridisch bindende verplichtingen voor opslag, terugname van afvalstoffen of een alternatieve nuttige toepassing voor het geval het transport illegaal is, of niet op de geplande manier wordt volbracht. De verplichting om een contract aan te gaan, vormt een forse inbreuk op de bestaande gang van zaken, waarbij marktpartijen de groenelijstafvalstoffen vooral als grondstof zien en niet als afvalstof. Door de verscherpte nieuwe EVOA die op 12 juli 2007 in werking treedt, verandert de wereldhandel in groenelijstafval drastisch van karakter. Bedrijven zullen zich dan ook met hun buitenlandse zakenpartners goed op deze nieuwe

situatie moeten voorbereiden om hun marktpositie veilig te stellen. In elk geval moeten zij juridische voorbereidingen treffen voor de formulering van correcte contractuele bepalingen en de juiste invulling van het begeleidende document.

MR. RON LAAN

Onder de nieuwe EVOA blijft het mogelijk om groenelijstafval te exporteren zonder kennisgeving, maar de eisen voor de documentatie worden aangescherpt.

(advertentie)

WWW.WIMBOSMAN.COM